

JAARVERSLAG

2021

BESTUURSVERSLAG

Corona bepaalde ook in 2021 ons dagelijkse leven. De invloed hiervan op het programma, publiek op het plein en op het financiële resultaat is goed te zien. Met ons plein als basis konden we gelukkig wel installaties in de buitenruimte tonen. Dit deden we in de vorm van exposities. Alle grootschalige events -waaronder Le Bazarre en grotere openingen van exposities werden vanwege corona gecancelled. We organiseerden vooral kleinschalige events, ontwikkelden nieuwe online programma's en waren blij dat de horeca in ieder geval weer vaker open kon. Het hoogtepunt van ons programma in 2021 was de expositie RAUM der Lusten i.s.m. architectenbureau ZUS. We hebben hiervan niet alleen veel geleerd over de publieke ruimte, maar ook over hoe wij in de toekomst ons plein meer en beter willen gebruiken.

RAUM hield begin 2021 tijdelijk kantoor in het horeca- en programmapaviljoen en in het Makershuis. Dit vanwege het afbranden van het kantoorpaviljoen van DePlaatsmaker op het terrein eind 2020. Vanaf februari betrok RAUM één van de bovenruimten van de bouwkeet die DePlaatsmaker geregeld had als nieuwe kantoorruimte. We kozen ervoor niet terug te keren naar het eerdere kantoorgebouw, aangezien die ruimte te klein was geworden voor het team, dat in 2021 groeide naar tien mensen.

Het bestuur is ook dit jaar weer trots op de veerkracht en inzet waarmee het RAUM-team omgaat met alle continue veranderingen en het pionieren op een nieuwe plek. Het bestuur waardeert wederom de gemeente Utrecht voor de ondersteuning die RAUM vanuit hen ervaart.

IMPRESSIES VAN RAUM IN 2021: RAUM DER LUSTEN & WINTERSENSE

accountants | belastingadviseurs

Stempel voor identificatiedoeleinden.

BESTUUR

Als bestuur passen we de acht principes van de Governance Code Cultuur zo goed mogelijk toe. We hebben een open en delende organisatie- en bestuurscultuur. Het team van RAUM is nauw betrokken bij alle onderdelen en ontwikkelingen van de organisatie. We zijn daarbij continu in nauw contact met zowel interne belanghebbenden -waaronder makers en meewerkende organisaties- als de opdrachtgever én een grote diversiteit aan belanghebbenden in de wijk en stad. In 2021 is het bestuur van RAUM zeven keer bijeengekomen waarvan één maal zonder de directeur voor een zelfevaluatie. Deze is onder leiding van Cultuur+Ondernemen uitgevoerd. De aanbevelingen uit deze evaluatie zijn door het bestuur opgepakt waaronder het toewerken naar een raad-van-toezicht-model. De vergaderingen vonden deels fysiek, maar vooral online plaats. We bemerkten dat de online vergaderingen van invloed zijn op het plezier rond de bestuursrol. De energie van RAUM moet je voelen. Het bestuur kijkt er dan ook enorm naar uit om weer meer fysiek te kunnen vergaderen en deel uit te kunnen maken van events van RAUM in 2022. Van alle vergaderingen zijn verslagen beschikbaar.

‘DE ENERGIE VAN RAUM MOET JE VOELEN’

In 2021 namen twee bestuursleden afscheid. Niem Tewarie besloot na twee termijnen van twee jaar te stoppen om ruimte te maken voor andere ambities. Hanno Tomassen moest vanwege mogelijke belangenverstrengeling afscheid nemen op het moment dat hij directeur werd van onder meer Podium Hoge Woerd in Leidsche Rijn. Het zoeken naar een nieuw bestuurslid verliep moeizaam. Er zijn diverse vacatures uitgezet die -in een tijd van werk in overvloed- tot relatief weinig aanmeldingen leidden. We vonden desondanks een nieuw bestuurslid in Sander Viegiers, hoofd Design bij de Rabobank Nederland. Samen met Jeroen Messemaeckers en Angelique Spaninks vormden zij het nieuwe bestuur. De wens is te groeien naar een vijfhoekig bestuur. Van het bestuur heeft alleen Angelique Spaninks nevenfuncties: voorzitter commissie Talentontwikkeling, Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, bestuurslid De Nieuwe Cultuur Stichting/We Are Public, bestuurslid bij Stichting KuS/Kunst in het Utrechts Stationsgebied en Voorzitter commissie Design Research Dutch Design Awards.

De onderlinge taken tussen voorzitter, secretaris en financiën zijn binnen het bestuur helder en de verantwoordelijkheden verdeeld. Het bestuur neemt -zoals omschreven in de Governance Code Cultuur- zijn verantwoordelijkheid in het naleven van wet- en regelgeving. Daarnaast heeft het bestuur met de directeur het artistiek en zakelijk beleid uitgezet. Dit behelsde onder meer het neerleggen van een heldere organisatiestructuur en het opzetten van een loongebouw. Deze is eind 2021 vastgesteld i.s.m. beleidsmaker Lisa Wolters. Hiervoor heeft Lisa een benchmark onder cultuurinstellingen in Utrecht en vergelijkbare instellingen in Nederland gedaan, waaronder TivoliVredenburg, Stichting NDSM-Werf in Amsterdam en MU in Eindhoven. Het gekozen loongebouw wordt in 2022 verder doorgerekend en inclusief secundaire arbeidsvoorwaarden doorgevoerd vanaf midden 2022.

Eind 2020 heeft een uitgebreide risicoanalyse plaatsgevonden die in 2021 als leidraad werkte en begin 2022 een update heeft gehad. RAUM is momenteel nog grotendeels afhankelijk van door de gemeente Utrecht beschikbaar gestelde middelen. Over het gewenste percentage eigen inkomsten voor de komende jaren hebben gemeente en RAUM afspraken gemaakt. Het eerste halfjaar van 2021 werkte RAUM met een allonge op de opdracht van 2022. Dit in afwachting op de toezegging op het meerjarenplan 21-24 voor een vierjarige opdracht. Deze toezegging is medio 2021 gekomen. In verband met de nu vierjarige opdracht aan RAUM zijn de bestuurstermijnen in 2021 van twee naar vier jaar verlengd. Vanaf 2025 wil RAUM onderdeel gaan uitmaken van de reguliere gemeentelijke cultuurnotasystematiek. In dit kader zal RAUM, naar het meerjarenplan 2025-2028 toe, een implementatieplan Governance Code Cultuur opzetten.

RAUM heeft momenteel een bestuur-directiemodel. Vanuit de Governance Code Cultuur blijkt dat een raad-van-toezicht-model beter past bij de wijze waarop RAUM functioneert. Daarbij zet de directeur de lange (inhoudelijke en financiële) lijnen uit en heeft het bestuur in de praktijk meer een toezichthoudende rol. We vinden dit ook passend bij de overgangsfase waarin RAUM momenteel verkeert: van pionieren en opbouwen naar de organisatie verstevigen, consolideren en uitbouwen. In het geval van RAUM betekent dit tevens toewerken naar de nieuwbouw die in 2025 zijn beslag moet krijgen. De transitie naar een raad-van-toezicht-model vindt in 2022 plaats. We laten ons voor deze transitie onder meer begeleiden door Cultuur+Ondernemen. Hierbij worden ook de statuten geactualiseerd.

De Code Diversiteit & Inclusie is voor RAUM één van de uitgangspunten die leidend zijn voor de organisatie, programmering, marketing, de manier waarop we de plek ontwikkelen, het samenwerken met partners en het publiek dat we willen bereiken. In de organisatie is dit tevens terug te zien in de diverse samenstelling van het team. In 2022 is een meer divers bestuur een belangrijk aandachtspunt bij het zoeken naar nieuwe

bestuursleden. RAUM is verder één van de aanjagers in PACT Utrecht en maakt onderdeel uit van de werkgroep Diversiteit & Inclusie van het Berlijnplein. We zijn erg benieuwd naar de nieuwe opzet van PACT Utrecht en de impact die we op basis hiervan in de toekomst op het gebied van diversiteit en inclusie met elkaar in de stad kunnen gaan maken.

TEAM

In 2021 hebben diverse personeelsswisselingen plaatsgevonden. De belangrijkste is dat mede-oprichter en hoofd programma Rinke Vreeke na 5 jaar andere ambities ging nastreven. Zij stopte per 1 augustus 2021 met haar taken. Dit betekende een inhoudelijke aderlating. Tegelijkertijd bood het kansen om, mede naar aanleiding van het visitatierapport dat een adviescommissie in opdracht van de gemeente oktober 2021 neerlegde, een verdere verscherping van de inhoudelijke visie aan te gaan. We hebben de tijd genomen om het profiel van een vervangend teamlid mede op basis hiervan goed uit te denken. In oktober 2021 is een vacature voor een 'Artistiek leider Creative Placemaking' uitgezet. Jesse Jop Jorg is januari 2022 van start gegaan om deze functie te vervullen.

In 2021 hebben we ook personeelsswisselingen gehad op het gebied van zakelijke verhuur en business development. Per 1 mei vertrok na drie jaar Mounhim Tahtahi als manager verhuur. Hij was sinds 1 januari naast de verhuur ook verantwoordelijk voor de new business development van RAUM. Als vervanger startte per half juni Dave Damen. Hij bleek helaas onvoldoende plezier te halen uit het verder ontwikkelen van de verhuurorganisatie. Hij vertrok per 1 december. De verhuurtaken zijn overgenomen door officemanager Nadine Warmer. De invulling van de new business, in ieder geval op het gebied van creative placemaking, is overgenomen door directeur Donica Buisman. In 2022 wordt, mede op basis van eventuele nieuwe inhoudelijke lijnen vanuit de nieuwe artistiek leider, bekeken of personele aanvulling hier noodzakelijk is. Eind 2021 nam ook communicatiemedewerker Aimy Eyzenbach afscheid. Zij kreeg een positie elders aangeboden die beter aansloot op haar ambities in de modewereld. Haar positie werd op korte termijn ingevuld.

In 2021 is besloten een adjunct/operationeel directeur naast algemeen directeur Donica Buisman te plaatsen. Donica kan zich dan meer gaan richten op langdurige samenwerkingsverbanden met stakeholders, fondsenwerving en kansen op het gebied van creative placemaking. Hiervoor is eerst intern gekeken naar een kandidaat. Hoofd projecten en operationeel manager Larissa Koers bleek niet alleen geschikt maar ook enthousiast. Zij start haar nieuwe functie officieel per 1 juli 2022.

Het team van RAUM bestond in 2021 gemiddeld uit 10 mensen die 3 à 4 dagen in de week bij RAUM werkten. Dit team is zowel in zakelijke als culturele achtergronden divers samengesteld. In 2021 zijn vier teamdagen georganiseerd om het steeds groter wordende team van freelancers goed te laten samenwerken en het proces te begeleiden van continu pionieren naar een meer volwassen organisatie. Dit wordt begeleid door coaches en

Kamphuis & Berghuizen
accountants | belastingadviseurs

Stempel voor identificatiedoeleinden.

organisatiedeskundigen Daan Fousert (o.a. Servant-Leadership Solutions) en Pauline van der Lee. Aanvullend hebben zij coachingssessies gedaan met nieuwe teamleden en met de directeur.

HORECA

Corona en Stadscamping RAUM hadden in 2020 en 2021 invloed op de relatie tussen RAUM en horecapachter Venster. Dit had enerzijds te maken met strengere coronaregels die verschillend geïnterpreteerd werden door beide partijen. Anderzijds hebben RAUM en Venster een net iets ander belang. RAUM wil horeca die zoveel mogelijk gelieerd is aan het programma en van hieruit ook gedreven wordt. Venster wil dat het restaurant goed draait. Van hieruit hebben beide partijen in overleg bekeken of het beter was om elk zijn eigen weg te gaan. Uiteindelijk is besloten het huidige contract te respecteren. Deze loopt tot aan de sluiting van het huidige paviljoen vanwege de bouw van het 'circulaire cultuurcluster'. De directeur van RAUM en Venster zijn vanaf september 2021 regelmatig met elkaar in gesprek. Mede als gevolg hiervan is de samenwerking verbeterd.

CIRCULAIR CULTUURCLUSTER

2021 was het jaar waarin het Programma van Eisen (PvE) van RAUM en de andere pleingenoten -zowel individueel als gezamenlijk- met de gemeente neergelegd werd voor het zogenaamde 'circulair cultuurcluster'. Dit was een inspirerend en ook intensief traject. RAUM heeft voor de begeleiding van dit traject opdracht verstrekt aan 'creative director in real estate' Parcifal van den Berg. Hij werkte zo'n 8-12 uur in de week als adviseur en sparringspartner van de directeur en als begeleider van het interne traject om tot het PvE van RAUM te komen. Ook was hij 'copiloot' van de directeur in gesprekken met gemeente en pleingenoten. Het bestuur heeft respect voor de manier waarop de gemeente heeft ingezet op een zo co-creatief mogelijk proces. Gezien het innovatieve karakter van het proces is daarbij begrip voor de soms ad hoc wijze van het plannen van afspraken en het inregelen van het proces. Echter bleek de tijdsinspanning van met name de directeur -maar ook veel van de andere teamleden- daardoor met regelmaat boven verwachting. Het bestuur spreekt de hoop uit dat dit in de komende jaren beter georganiseerd wordt.

Donica Buisman werd in 2021 officieel lid van het bestuur van de Berlijnplein Coöperatie. Zij was (met twee andere bestuursleden) medeverantwoordelijk voor het opzetten van dit bestuur, voor de organisatie van de coöperatie en voor het zorgen voor gewenste resultaten hierin op het gebied van programma en communicatie. Dit kwam met opstartproblemen. Eind 2021 werd, in gesprek met de gemeente, duidelijk dat de gekozen richting niet de juiste bleek. De rol van een meer programmerende stichting naar een coöperatieve organisatie is in 2022 bijgestuurd. De werkzaamheden betekenden een aanvullende en onbezoldigde tijdsbesteding van zo'n 4 uur in de week voor Donica Buisman.

FINANCIËLE

TOELICHTING

RAUM heeft in 2021 voldaan aan haar financiële en inhoudelijke verplichtingen. We hebben een positief resultaat behaald van € 53.173,-

DEKKING

In 2021 heeft RAUM € 33.279 meer eigen inkomsten verworven dan in 2020. We zijn daarbij van 3% naar iets meer dan 5% eigen inkomsten gegaan wat een goede route lijkt te zijn om in 2022 de afgesproken 10% eigen inkomsten te behalen. De toegenomen inkomsten uit 2021 komen door meer ticketinkomsten en vooral meer verhuurinkomsten. We hebben -vanwege het moeten cancellen van o.a. onze markt- geen inkomsten binnengehaald op de markt en de workshops die hier onderdeel van uitmaakten. Ook is RAUM Bizz vanwege corona niet opgestart. Vanwege minder activiteiten hadden we ook minder betaalde partnerships. De betaalde partnerships zijn die met X11 voor 'Prachtige Wezens' en met de partners van de Makers Meet & Eat: IMPAKT, Creative Coding en SETUP. Inzetten op new business in 2021 was wederom lastig vanwege corona maar ook vanwege personeelwisselingen. Er zijn fondsaanvragen geweest bij Stimuleringsfonds en BPD Cultuurfonds voor RAUM der Lusten die helaas zijn afgewezen. Voor het overige programma zijn geen fondsaanvragen geweest. Dit enerzijds omdat RAUM vanwege corona geen zicht had op welke activiteiten wel of niet doorgingen. Anderzijds omdat we met onze exposities vaak te kort van te voren het programma vast konden stellen aangezien we veel nieuw programma in korte tijd produceren. Hierdoor kwamen de deadlines van fondsen, die drie tot vier maanden van te voren liggen, te vroeg.

PERSONELE LASTEN BEHEER EN ACTIVITEITEN

De gehele personele lasten zijn ongeveer € 20.000 lager dan in de begroting was opgenomen. De post directie is lager omdat de officemanager, die hierbinnen was opgenomen als directie-assistent, per 1 juli is begonnen. De post communicatie is hoger dan begroot omdat we meer uren op communicatie hebben gedraaid dan in 2020. Hierdoor konden we het programma dat we hadden optimaal -en ook meer online- communiceren. Juist in tijden van corona bleek meer communicatie noodzakelijk. De post programma is lager dan begroot aangezien Rinke Vreeke per 1 augustus vertrok en de nieuwe artistiek leider vanaf begin 2022 werd aangesteld.

PROGRAMMAKOSTEN

De programmakosten voor 2021 zijn zo'n € 823.000. Dat is iets minder dan in 2020 en €222.980 lager dan begroot voor 2021. Dit omdat we veel (grotere) events hebben moeten afgelasten wegens corona. In 2021 hebben we veel tijd besteed aan het opzetten van de organisatiestructuur en het compleet maken van het team. Het deel van kosten dat invloed had op het programma is opgenomen onder deze post.

In de programmakosten zijn sinds 2021 ook de productiekosten opgenomen aangezien deze direct gerelateerd zijn aan programma. Ook de verhuurkosten zijn hierin opgenomen. De kosten die direct verbonden zijn aan de commerciële verhuur aan externen -exclusief de uren die hier opgenomen zijn voor de manager verhuur- zijn zo'n €42.500. Dit is hoger dan begroot aangezien hierop ook meer inkomsten zijn binnengehaald dan begroot, namelijk € 51.500. Een betere verhouding tussen inkomsten en kosten ten opzichte van 2020 is nog niet te zien in de jaarrekening. Dit omdat een deel van de kosten bestaat uit verschillende kleine investeringen in de werkplaats waaronder bureaus, stoelen en whiteboards. Dit is totaal zo'n € 8.000. Deze investering is mede gedaan vanwege een aanvraag van de afdeling 'Communication and Multimedia Design' van de Hogeschool Utrecht. Zij zijn vanaf september 2021 elke weekdag met verschillende studenten aanwezig om 'in de wijk' les te geven. Om de winstmarge te vergroten hebben we verder -met de komst van de nieuwe business developer in het najaar van 2021- de huurprijzen verhoogd.

'JUIST IN TIJDEN VAN CORONA BLEEK MEER COMMUNICATIE NOODZAKELIJK'

HUISVESTINGSKOSTEN

De huisvestingskosten vallen € 32.000 hoger uit dan begroot. Dit is volledig het gevolg van uren voor Parcifal van den Berg voor het opstellen van het PvE van RAUM voor het 'circulaire cultuurcluster' i.s.m. de gemeente.

COMMUNICATIEKOSTEN

De communicatiekosten zijn in totaal ongeveer € 15.500 hoger dan begroot. Zoals eerder aangegeven hebben we juist met corona extra aandacht, tijd en geld moeten besteden aan communicatie. Dit om mensen te trekken en om -met het afgelasten van programma- op andere manieren aandacht te krijgen voor RAUM. De ontwikkeling van het online platform voor RAUM der

Kamphuis & Berghuizen
accountants | belastingadviseurs

Stempel voor identificatiedoeleinden.

Lusten is uit het communicatiebudget betaald. Het marcom team is in 2021 met één freelancer voor anderhalve dag in de week uitgebreid.

ALGEMENE KOSTEN

De algemene kosten zijn lager dan verwacht. De reden hiervoor is dat eventuele onvoorziene posten zoveel mogelijk op de daarvoor bestemde posten zijn geboekt. De organisatiekosten zijn hoger dan verwacht. Met de personeelsswisselingen -en in coronatijd- bleek toch een intensiever teamtraject nodig dan vooraf ingeschat. De representatiekosten zijn hoger dan begroot aangezien hier ook reis- en telefoonkostenvergoedingen aan teamleden zijn ondergebracht.

BESTEMMINGSRESERVES EN FONDSEN

De bestemmingsreserve 'exploitatie en continuïteit RAUM' dateert nog uit de met de gemeente afgehandelde opdracht 2019-2020 en eerder. In overleg met de gemeente voegen we deze toe aan de algemene reserve met aanvullend € 2.721 van het resultaat van 2021. Op verzoek van de gemeente scheppen we een nieuw bestemmingsfonds 'Gemeente Utrecht, Uitvoering meerjarenplan 2021-2024' waar we € 25.461 aan doneren? Dit dient ter instandhouding van de stichting en financiering van projecten in de periode 2021-2024. Van het positieve resultaat uit 2021 voegen we € 25.000 toe aan het 'Bestemmingsfonds ontwikkeling nieuwbouw'. Hiermee hopen we onverwachte prijsontwikkelingen voor de nieuwbouw verder op te kunnen vangen.

VOORUITGEFACTUREERDE OMZET

Met het verplaatsen van de expositie RAUM der Lusten werd een deel van de opdracht van RAUM uit 2020 vooruitgeschoven. Om deze in 2021 te kunnen bekostigen hebben we in overleg met de gemeente € 50.000 mogen verplaatsen naar 2021. Dit hebben we met name ingezet om kansen voor permanente duurzame samenkomst te faciliteren die voortkwamen uit RAUM der Lusten. Zo hebben we de Monoxyton van Cédric van Parys in bruikleen genomen tot aan de nieuwbouw en zijn we een langdurige samenwerking aangegaan met Common Ground voor de moestuin. Ook hebben we de twintig picknicktafels, de grote gezamenlijke tafel en een aantal fruit- en pijnbomen die in de expositie stonden aangekocht. Daarbij hebben we naast de reguliere programmakosten ook extra kosten moeten maken om het online programmeren technisch te kunnen realiseren.

VOORUITKIJKEN BEGROTING 2022

Voor 2022 zetten we onder meer in op het binnenhalen van diverse fondsen voor ons programma, gaan we meer betaalde programmaonderdelen neerzetten en willen we een donatiesysteem bij gratis programma invoeren. De verhuur aan externen van onze plek is naar verwachting hoger in 2022 dan in 2021. In 2022 verstevigen we het team met het aannemen van een adjunct-directeur en zetten we meer uren op productie en communicatie. We kunnen weer meer grootschalige activiteiten organiseren dan in 2021 en zetten extra in op het versterken van de publieke functie van ons plein. Dit leidt tot meer programmakosten in 2022 dan 2021. De communicatiekosten zijn naar verwachting iets minder dan in 2021. We hoeven als het goed is minder extra acties te doen om in tijden van corona mensen te trekken en RAUM op de kaart te zetten. De huisvesting-, afschrijvings- en algemene kosten zullen in 2022 ongeveer hetzelfde zijn als in 2021.

ACTIVITEITENVERSLAG

In het jaarverslag van 2020 heeft RAUM, vanwege de coronamaatregelen, beknopt aangegeven wat de aangepaste plannen voor 2021 waren. Hier is RAUM niet van afgeweken, op het Burenprogramma na. Zo bleek de markt Le Bazarre gezien de coronamaatregelen toch niet mogelijk om te realiseren. Mede door het vertrek van Rinke Vreeke zal Le Bazarre niet langer een vast programma-onderdeel zijn van RAUM. In plaats daarvan wordt in 2022 gewerkt aan het neerzetten van een nieuw markt- en festivalconcept om de hedendaagse Arabische cultuur te vieren: SOUK Utrecht.

LIVING APART TOGETHER

De expositie en het programma Living Apart Together (LAT) rondom het thema eenzaamheid vond van 13 november 2020 t/m 7 maart 2021 plaats. De aanleiding voor LAT was de corona crisis, maar dit is niet het uitgangspunt van de expositie geworden. Eenzaamheid is immers al jaren een toenemend probleem in steden. Door de coronacrisis was het thema nu, door social distancing, actueler en meer invoelbaar dan ooit.

Het resulteerde in een expositie op het terrein van RAUM met activiteiten van makers als Ozan Aydogan, Circus Family, De Reuringdienst, Siba Sahabi & Chris Rijksen en Jasper Zehetgruber & Marvin Unger. Aan de expositie is nog het werk 'Hikikomori' van William Knies (HKU) toegevoegd. In 2021 heeft Ozan Aydogan een bijzonder gezamenlijk spoken word project rond 'Prachtige Wezens' gedaan met jongeren van X11 in TivoliVredenburg. Een korte documentaire daarover zie je hier. Het theaterstuk 'Op de koffie' in

Kamphuis & Berghuizen
accountants | belastingadviseurs

Stempel voor identificatiedoeleinden.

samenwerking met het NUT was ook in 2021 zeer populair. Bij het Islamitisch Cultureel Centrum Leidsche Rijn vond het programma 'Ouder worden in Nederland' plaats i.s.m. Hanhan Nhass, bewoner van Leidsche Rijn en werkzaam bij Movisie. Er waren verschillende lezingen en workshops van professionals, waarin werd gesproken over o.a. eenzaamheid, gezondheid, zorg, corona, depressie en het persoonsgebonden budget. In samenwerking met Utrecht in Dialoog organiseerden we in 2021 het online gesprek Super Solo #3 rondom eenzaamheid. Mensen konden 'Bosbaden' wandelingen doen met natuurcoach (en Leidsche Rijn-bewoner) Daniëlle Langendijk. En in samenwerking met TivoliVredenburg organiseerden we een zeer openhartig online interview door Rachel Rosier (o.a. bekend van NPO 3) met de Vlaamse psychiater Dirk de Wachter over eenzaamheid. De online politieke campagne rondom de Facebook community genaamd 'Alleen is oké' met theatermaker Marjon Moed was (ook PR-technisch gezien) zeer succesvol. De community telt momenteel meer dan 4.000 leden en wordt nog steeds aangejaagd door Marjon (met RAUM op de achtergrond). We maakten ook een podcast over maatschappelijke opgaven met makers en denkers. Tussen de maker en denker zat altijd minimaal dertig jaar leeftijdsverschil. Met o.a. Marjon Moed, William Knies en Marjon Slob.

IMPRESSIE VAN DE EXPOSITIE 'LIVING APART TOGETHER'

accountants | belastingadviseurs

Stempel voor identificatiedoeleinden.

In het kader van 'Leren en delen' (zie meerjarenplan RAUM 2021-2024) is de kennis die we over eenzaamheid ophaalden, en het programma dat we hierin deden in de zomer van 2021, samengevat en gepresenteerd op onze website. In het onderzoek is ook gereflecteerd met verschillende beleidsmakers en professionals uit de stad: van de Gezonde Wijkalliantie Leidsche Rijn (±20 zorginstellingen) tot het netwerk van Utrecht Omarmt (ruim 200 initiatieven en organisatoren die zich verenigen rondom eenzaamheid) als een netwerk van professionals actief op psychosociaal niveau zoals GGZ-praktijkondersteuners en fysiotherapeuten. Veel van hen wonen en/of werken in Leidsche Rijn. Tijdens de expositie is onder bezoekers bovendien data opgehaald voor het onderzoek. In totaal hebben we ons publiek zo'n 10 verschillende vragen gesteld (via VideoAsk en Mentimeter), waarop we per vraag gemiddeld tussen de 70 - 180 antwoorden hebben opgehaald. Onder meer de gemeente Utrecht was geïnteresseerd in de uitkomsten en programma-onderdelen van dit 'Stadsonderzoek'. Het bleek lastig om deze kennis breder over voetlicht te brengen. Dit onder meer omdat we als organisatie niet de capaciteit in huis hadden om dit breder uit te rollen en tegelijkertijd onze volgende expositie over publieke ruimtes en het interne vooronderzoek over het thema 'wonen' op te starten.

RAUM DER LUSTEN

De expositie RAUM der Lusten was gepland voor 2020 maar was wegens corona verplaatst naar 30 april tot en met 29 augustus 2021. Het concept was geïnspireerd op het schilderij van Jheronimus Bosch en had als doel middels een radicaal vormgegeven publieke ruimte verschillende leefwerelden samen te brengen. Curator was architectenbureau ZUS i.s.m. RAUM. Makers waren Cédric van Parys, Studio Ossidiana, Maarten Baas, Joep van Lieshout, Willem de Haan, Myrthe van der Molen, Bruno Setola, Lily Higgins en Melissa Schriek. Op voorhand is voor een programma gekozen met minder activiteiten, meer werken en meer online programma. Speciaal voor dit laatste heeft bureau Kummer & Herrman voor ons de website RAUM der Lusten gemaakt. We onderzochten daarbij hoe mensen op ludieke wijze ook online de expositie konden bezoeken. Hiervoor werd een online vertaling van de exposities gemaakt met allerlei acties die interactiviteit stimuleerden en een diversiteit aan unieke avatars. We mochten 1.700 unieke bezoekers ontvangen op deze website, waarvan 400 bezoekers een herhaalbezoek pleegden. Samen hebben ze meer dan 71.000 'events' veroorzaakt. Dit zijn acties als het drukken op de emojis, het praten met anderen, het vinden van het eiland en het schieten van een bal. We zijn hier heel trots op. Ook de livestream opening met makers werd online goed bezocht. Tegelijkertijd ervaren

**'WE ONDERZOCHTEN DAARBIJ
HOE MENSEN OP LUDIEKE WIJZE
OOK ONLINE DE EXPOSITIE
KONDEN BEZOEKEN'**

Komphuis & Berghuizen
accountants | belastingadviseurs

Stempel voor identificatiedoeleinden.

we de noodzaak van face-to-face ontmoetingen voor werkelijke verbinding en konden onvoldoende ervaren of ontmoetingen tussen verschillende leefwerelden daadwerkelijk plaatsvinden. Om mensen online te bedienen presenteerden we ook InstaTalks (live gesprekken die uitgezonden worden op Instagram) met de makers en een nieuwe serie over publieke ruimten van onze speculatieve podcast serie Ansicht, met bijbehorende schrijfwedstrijd. Binnen de grenzen van de mogelijkheden organiseerden we ook een aantal fysieke evenementen. Onder meer een serie filmavonden met de brommerbios in samenwerking met Queer Film Festival Utrecht, kinderworkshops door beeldend kunstenaars en docent Chantal de Wolde, een driedaagse workshop over regels in de publieke ruimte door Failed Architecture en een tour langs het agrarische heden en verleden met het Travelling Farm Museum of forgotten Skills dat gegrond is in Leidsche Rijn. Dit laatste gebeurde in samenwerking met Common ground. Zij startten- als onderdeel van de expositie- een moestuin met mensen met een verleden als vluchteling en met wijkbewoners.

IMPRESSIE VAN 'RAUM DER LUSTEN'

accountants | belastingadviseurs

Stempel voor identificatiedoeleinden.

Uit een masteronderzoek van Janthe Buhrs -vanuit de Universiteit Utrecht naar RAUM der Lusten- bleek dat 'een radicale publieke ruimte' tijd nodig heeft om haar gebruikers in de gelegenheid te stellen zich deze eigen te maken. Studio Ossidiana's werk Fire Dune bevatte bijvoorbeeld naast verschillende vuurplaatsen ook een pizzaoven. Ondanks de activeringen met Wijkrestaurant Venster en bordjes op verschillende plaatsen bleef het voor bezoekers onduidelijk dat deze plekken vrij te gebruiken waren. Uit het onderzoek bleek dat nieuwe rituelen net begonnen te ontstaan toen RAUM der Lusten al ging stoppen. Zo had een buurtbewoner tegen het einde van RAUM der Lusten net het idee een vlag te gaan hijsen wanneer de pizza oven warm was. De Monoxlon van Cédric van Parys fungeerde als een mooie bakoven in de expositie en op het plein. Het leidde tot nieuwe ontmoetingen waaronder een potje voetbal tussen verschillende bezoekers. Deze lieten we op veler verzoek na de expositie staan. Ook de moestuin was een succes met meer dan twintig vrijwilligers en nieuwe ontmoetingen tussen wijkbewoners en statushouders. De kinderworkshops werden zeer goed bezocht door een diversiteit aan buurtkinderen. De workshop van Failed Architecture werd goed gewaardeerd door de aanwezigen vanwege zijn losse opzet waar ook geen professionele kennis van architectuur voor nodig was. De expositie als geheel voelde echter teveel als een 'tight space', zo bleek uit het onderzoek van Buhrs. Alhoewel de nieuwe vervreemdende werken ook creatieve reacties opriepen, voelden verschillende bezoekers zich toch onvoldoende vrij om op eigen wijze gebruik te maken van de plek. Kinderen hadden hier minder moeite mee.

'DE MOESTUIN WAS EEN SUCCES MET MEER DAN TWINTIG VRIJWILLIGERS EN NIEUWE ONTMOETINGEN TUSSEN WIJKBEWONERS EN STATUSHOUDERS'

Een tweede onderzoek werd gedaan door Afdeling Buitengewone Zaken. Zij vroegen zich af hoe 'je thuis voelen' gestimuleerd kon worden door de expositie. Zij concludeerden: "RAUM der Lusten straalt een soort ambiguïteit uit, waardoor het een minder goed 'leesbare' ruimte is dan een generiek ingerichte ruimte. Uit de interviews met bezoekers blijkt dat deze ambiguïteit kan leiden tot een onzekerheid over de rol die mensen kunnen innemen in de ruimte. Tegelijkertijd voelden andere bezoekers zich meteen thuis, wellicht juist doordat hun rol niet strak gedefinieerd werd maar een vrije invulling betrof. Onder andere de ongedwongen sfeer en het open karakter werden als redenen genoemd om je thuis te voelen." Juist dit laatste punt

Kamphuis & Berghuizen
accountants | belastingadviseurs

Stempel voor identificatiedoeleinden.

willen we meer gerichte aandacht gaan geven en verder onderzoeken in de toekomst. Bijvoorbeeld tijdens Stadscamping RAUM in 2022.

De vraag die na RAUM der Lusten bleef hangen was onder meer in hoeverre RAUM als publiek plein geschikt is voor grootschalige openluchtexposities van relatief korte duur. Ook omdat de toch wel grote werken snel wegvallen op het open plein. We vroegen ons verder vooral af in hoeverre exposities (in programmavorm) bijdragen aan het willen realiseren van een plek die door een diversiteit aan gemeenschappen gebruikt wordt. Daarbij bleek wederom het belang van co-creatie om deze gemeenschappen vanaf de start te betrekken en mede-eigenaar te maken. Wat vooral opviel was hoe ontzettend belangrijk goede publieke ruimtes zijn, de rol die makers hierin kunnen spelen en de potentiële rijkdom van de thematiek hieromheen. RAUM der Lusten (zie hier de aftermovie) trok in totaal zo'n 7.000 on- en offline bezoekers.

Aangezien het programma van RAUM der Lusten al onze marketing aandacht nodig had, is voorjaar 2021 besloten het concept Stadscamping RAUM -met als thema spelen- niet ook tijdens RAUM der Lusten uit te voeren. Daarbij had RAUM der Lusten al veel speelse elementen in zich. We hebben voor kinderen een uitgebreid programma van workshops toegevoegd rondom publieke ruimten.

VOORONDERZOEK STADSONDERZOEK WONINGCRISIS

In aanloop naar het stadsonderzoek 'Huishonger' in 2022 is stapsgewijs een co-creatief en onderzoekend proces ingericht. In een eerste editie van RAUM Lab in juli 2020 werkten we met bewoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en makers aan het thema. De groep bedacht drie deelthema's; ongelijkheid in onderwijs, zorg en huisvesting. Met Utrecht als snelst groeiende stad van Nederland en met RAUM als cultureel hart van de grootste vinexwijk van Nederland kozen wij het thema 'huisvesting' om op door te bouwen. Om dit thema verder in de wijk te onderzoeken werkten we samen met onderzoeksbureau Jonge Honden. In opdracht van RAUM gingen zij de wijk in en vroegen op markten en pleinen hoe de wooncrisis van invloed was op hun levens. Zij spraken in totaal met een zeer diverse groep van veertig bewoners en hebben met zes van hen diepte-interviews afgenomen. Gecombineerd met deskresearch naar wonen in Nederland (specifiek Utrecht en Leidsche Rijn) kwamen hier twee pijnpunten uit naar voren; de toenemende homogenisering en het scheefwonen in Leidsche Rijn. Het was de aanleiding om een tweede editie van RAUM Lab te organiseren. We nodigden respondenten van het onderzoek in de wijk, eerdere RAUM Lab bezoekers en andere buurtbewoners uit om aan te geven hoe deze pijnpunten in een expositie zichtbaar zouden kunnen worden. Het leidde tot een mooie uitwisseling van ervaringen en perspectieven op de wooncrisis. Wat vooral naar voren kwam, was dat de aanwezigen meer empathie wilden voor het thema en voor het effect dat dit had op mensen zelf. Ten behoeve van dit stadsonderzoek droegen we ook bij aan de presentatie van het boek 'No seat at the table' van Minem Szegin bij RAUM. "No Seat At The Table is a fictional graphic novel about the local and global influences of

Kamphuis & Berghuizen
accountants | belastingadviseurs

Stempel voor identificatiedoeleinden.

gentrification on citizens in Turkish and Dutch cities. The book highlights four neighbourhoods where this phenomenon is occurring: Piyalepaşa in Istanbul, İsmetpaşa in Ankara, De Kolenkitbuurt in Amsterdam, and Lombok in Utrecht.”

We hebben lang geworsteld om al deze input te vertalen naar een concept voor een expositie voor een groot publiek. Dit mede vanwege de toegenomen aandacht voor de wooncrisis in de media en de culturele sector in heel Nederland. Waar kon RAUM nog relevant zijn? Begin 2022 werd uiteindelijk gekozen om in te gaan op scheefgroei. Uitgangspunt werd onder meer het feit dat er voldoende woonruimte is in Nederland maar dat deze ruimte ongelijk is verdeeld. Dit leidde tot een expositie en programma dat in 2022 is uitgevoerd.

WINTERSENSE

Van 19 november 2021 t/m 27 februari 2022 vond de expositie en het programma WinterSense plaats. Deze stond in het teken van bezinning in de stad en de vraag hoe mensen in de stad tot bezinning komen. Op het plein maakten de ontwerpers van We Make Carpets in de grote houten structuren op het terrein (de “pergola’s”) vier installaties die aanzetten tot verschillende manieren van bezinnen. Van de ‘Goede Voornemens Generator’

IMPRESSIES VAN WINTERSENSE

accountants - belastingadviseurs

Stempel voor identificatiedoeleinden.

van Goede Vrijdag werd goed gebruikt gemaakt. Meer dan 1.000 goede voornemens zijn aangeschaft. Daaromheen was een veelzijdig programma dat wekelijks plaatsvond met onder meer kinderworkshops, de workshop 'Latin Dance contemplation through Movement', meditatie sessies 'Stiltetuin' en 'Ontwerp ruimte in je hoofd' met ontwerper Pluc Plaatsman. Ook werd door De Voorkamer samen met bezoekers een bezinningskaart van Utrecht gemaakt. Deze wordt in 2022 als interactieve kaart aangeboden aan de stad met ondersteuning van Utrecht Marketing. De publieke opening vond plaats op vrijdag 19 november met o.a. een prachtige derwisj dans performance van Ahmad Alkhatib en een voordracht van dichter Ingmar Heytze. Parallel aan

'EEN PRACHTIGE DERWISJ DANS PERFORMANCE VAN AHMAD ALKHATIB EN EEN VOORDRACHT VAN DICHTER INGMAR HEYTZE'

het programma gingen architectenbureau en ontwerpers Studio L A van o.a. Arna Mackic in gesprek over bezinning en de ruimtelijke behoefte hierin met jongeren, de plaatselijke pastoor, de mensen van de moestuin bij RAUM en Marjon Moed van de Facebookgroep 'Alleen is oké'. Zij presenteerden op basis hiervan in 2022 diverse concepten aan RAUM waarvan nu het beeld is een deel hiervan in 2022 te realiseren.

Vanwege corona moesten we helaas veel van de activiteiten ofwel verkleinen ofwel online laten plaatsvinden. Het feit dat de horeca dicht was vanwege corona hielp niet mee in het bezoek. De installaties van 'We Make Carpets' werden onder meer door instagrammers gewaardeerd maar vielen in het grote geheel van het Berlijnplein wat weg. Alhoewel het thema mooi en onderscheidend is, moeten we ook goed kijken naar wat voor programma en installaties 'werken' in de wintermaanden. WinterSense trok in 2021 zo'n 1.250 mensen.

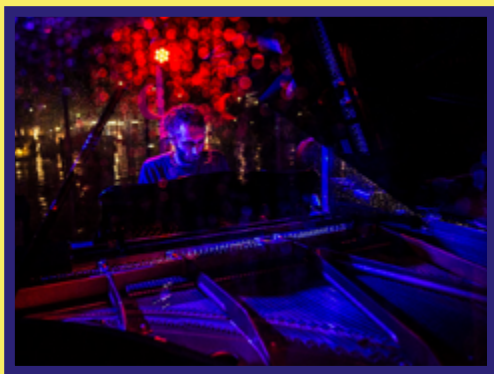
DOORLOPEND PROGRAMMA

Het doorlopende programma koppelden we vanaf zomer 2021 zoveel mogelijk aan de grotere exposities. Dit om de inhoudelijke boodschap naar bezoekers in een bepaalde periode zo helder mogelijk te maken. Denk aan alle activiteiten rondom WinterSense en de kinderworkshops met RAUM der Lusten.

In 2021 vond daarnaast ook Het Vuur van Sint Maarten plaats op en rond RAUM en het Berlijnplein. Dit jaar heette dat ook op deze locatie de Ronde

van Sint Maarten. Tijdens de parade presenteerde RAUM 'Keys of Light', een interactieve piano installatie van Studio Mr. Beam. Iedere toets activeerde bijzondere lichtprojecties op het Berlijnplein. Diverse pianisten uit de stad, jong en oud, zorgden met hun pianospel voor een unieke lichtshow. Iedereen mocht meedoen. In totaal hebben ongeveer 20 pianisten gespeeld waaronder studenten van de Utrechtse Muziekschool. We organiseerden op het Berlijnplein niet alleen een Brommerbios met het Queer Film Festival Utrecht maar ook met en tijdens het Nederlands Film Festival. In 2021 introduceerden we verder het nieuwe concept CityTalks: "een serie videoportretten van bijzondere mensen uit de stad. We werpen een diverse blik op de stad en nodigen inspirerende gasten met verschillende leefwijzen uit om hun bijzondere verhaal te delen: kunstenaars, muzikanten, ondernemers, en bewoners. Want door elkaar te leren kennen kunnen we samen bouwen aan de stad van de toekomst." In 2021 gingen we in gesprek met choreograaf Remses Rafaela, kunstenaar Ischa Kempa, socioloog Ebru Aydin en curator Staci Bu Shea. Via het [YouTube kanaal van RAUM](#) waren er totaal een kleine 400 views van de videoportretten, via Instagram in totaal zo'n 1.700. Via Facebook had alleen de video van Remses Rafaela al zo'n 2.500 views.

IMPRESSIE VAN 'KEYS OF LIGHT' EN KINDERWORKSHOPS TIJDENS RAUM DER LUSTEN

CULTURELE EN STEDELIJKE PROFESSIONALS

September 2021 presenteerde RAUM haar tweede magazine rond het thema creative placemaking. Deze keer over hoe je kennis ophaalt uit de stad, één van de vier elementen die van belang zijn voor het doen van creative placemaking. Er werden 500 magazines gedrukt en het magazine werd online verspreid. Met deze keer bijdragen van Lucas de Man, Rinke Vreeke, Marleen Stikker, concerndirecteur Peter Steijn van de gemeente, ontwerper-onderzoeker Praveen Sewgobind, lector journalistiek en ontwerpend onderzoeker Daniëlle Arets en actieve bewoners Salah Edine Daya, Janine

van der Duin en Marc Kikkert. Ook samenwerking tussen onder meer theatergezelschap Het NUT en welzijnsorganisatie Lister en tussen social designer Tabo Goudswaard en de politie werden belicht.

De Makers Meet & Eat was weer succesvol met partners IMPAKT, SETUP en Creative Coding. Keynote spreker was de Belgische kunstenaar Dries Depoorter. Er waren korte inspirerende talks van zo'n twintig verschillende makers uit Utrecht.

BETEKENIS VOOR DE STAD EN HAAR MAKERS

Eén van de onderscheidende elementen van RAUM in 2021 was dat het nog mogelijk was om tijdens corona programma's als RAUM der Lusten te presenteren. Dit doordat de publieke buitenruimte de basis van ons programma vormt. Een expositie zoals die met RAUM der Lusten, over publieke ruimten in tijden van corona en de online wereld die hierbij hoorden, was onderscheidend van ander aanbod in de stad en het land. In 2021 hebben we minder ontwikkelruimte kunnen bieden aan makers dan in 2020. In 2020 boden we makers met onze hoofdexpositie Living Apart Together een uitgebreid ontwerpend onderzoekstraject aan in samenwerking met Afdeling Buitengewone Zaken. RAUM der Lusten in 2021 was veel meer een autonome ontwerpopdracht aan makers. Deze werkwijze stamde uit 2019 toen we RAUM der Lusten inzette met architectenbureau ZUS. Dit was in lijn met hoe we Cirque du Data hadden neergezet met ontwerp bureau Clever Franke. Begin 2020 kwamen we tot de conclusie dat we een andere, meer co-creatieve en onderzoekende manier van werken wilden gebruiken om betekenisvoller voor de stad te zijn. RAUM der Lusten was toen echter al grotendeels ontworpen en werd vanwege corona verplaatst naar 2021. We hebben aanvullend een kleiner ontwerpend onderzoekstraject gedaan met Afdeling Buitengewone Zaken en makers die artistieke interventies bij RAUM deden. Dit waren onder meer het werk 'Koetjes en Kalfjes Vrije Zone' van Myrthe van der Molen en 'Urban Playwalks' van Lily Higgins & Bruno Setola. Na RAUM der Lusten zijn we verdergegaan op de ingeslagen weg uit 2020. We zetten in op co-creatie in het maken van onze exposities en het maken van werken vanuit ontwerpend onderzoek.

'WE ZETTEN IN OP CO-CREATIE IN HET MAKEN VAN ONZE EXPOSITIES EN HET MAKEN VAN WERKEN VANUIT ONTWERPEND ONDERZOEK'

Zo hebben we onder meer vooronderzoek in de wijk Leidsche Rijn gedaan voor het stadsonderzoek over de woningcrisis en een opdracht aan Studio

L A gegeven om ontwerpen te maken voor 2022 in samenwerking met gerelateerde partijen aan WinterSense. Met activiteiten als RAUM Lab hebben we met bewoners, makers en organisaties aan stedelijke thema's gewerkt o.a. door samen na te denken over toekomstig programma rond het thema wonen. Ook de kinderworkshops, diverse programma's -waaronder die met Failed Architecture- rond RAUM der Lusten, het programma Keys of Light en het maken van de bezinningskaart verbonden ofwel mensen aan stedelijke thema's ofwel leverden indirect een bijdrage aan de leefbaarheid in de stad.

We hebben in 2021 helaas een minder divers programma voor een diversiteit aan doelgroepen kunnen maken. Hierdoor hebben we ook een minder diverse doelgroep kunnen trekken. Soms was dit puur een tijds kwestie door het vele schakelen met als gevolg dat we sneller op bestaande netwerken terug vielen. Soms was het omdat het in coronatijd moeilijker bleek relaties op te bouwen met verschillende gemeenschappen. Puur praktisch kwam het ook doordat onze programmamaker Dina Ziad met zwangerschapsverlof was. Bovendien konden we geen grotere events organiseren die juist bij uitstek geschikt zijn om verschillende groepen bij elkaar te brengen. In 2022 hopen we, met SOUK Utrecht en Stadscamping RAUM, weer meer verschillende mensen te mogen ontvangen.

Ook in 2021 hebben we veel samengewerkt met een diversiteit aan Utrechtse partijen en makers, waren we één van de aanjagers van Pact Utrecht, onderdeel van HeKO en hebben we verschillende bijeenkomsten gehouden met IMPAKT, SETUP en Casco Art Institute: Working for the Commons om samen te leren in ontwerpend onderzoek.

BEZOEKERSAANTALLEN

RAUM heeft in 2021 in totaal meer bezoekers getrokken dan in 2020. Hier hebben de ruimere openingstijden van de horeca een rol in gespeeld en ook het maken van meer online programma, waaronder CityTalks en de online wereld voor RAUM der Lusten. 'Offline' bezoek voor exposities en events is teruggelopen. Dit komt in onze mening onder meer omdat we Stadscamping RAUM niet hebben uitgevoerd. Dit concept nodigt mensen op een meer laagdrempelige wijze uit dan een expositie als RAUM der Lusten. Anderzijds hebben we onze grotere events niet kunnen uitvoeren waaronder de markten. Bezoek voor horeca en verhuur is verdubbeld. Hier zijn de ruimere openingstijden tijdens corona direct van invloed op geweest. Verder zien we net als andere culturele organisaties dat corona in zijn algemeenheid van invloed is op het bezoek. Dit is een sectorbreed probleem geworden. Blijkbaar zijn mensen minder gewend eropuit te trekken.

Het is niet perse gebruikelijk om de views van online video's, websitebezoek of een podcast mee te nemen in bezoekersaantallen. Tegelijkertijd zijn al deze activiteiten bij RAUM enerzijds direct gekoppeld aan offline programmering (waaronder de online expositie van RAUM der Lusten) en anderzijds speciaal ontwikkeld om ook in coronatijd te zorgen voor impact op onder meer kennismaking tussen verschillende leefwijzen in de stad (CityTalks). We kiezen hierbij voor het neerzetten van de voorzichtige cijfers: zoveel mogelijk uniek en actief bezoek (dat is niet altijd af te leiden) en bij

Kamphuis & Berghuizen
accountants | belastingadviseurs

Stempel voor identificatiedoeleinden.

bijvoorbeeld CityTalks de laagste aantallen. Dat zijn die via YouTube. De 1.837 gebruikers van de Urban Playwalks app zijn niet meegenomen aangezien dit ook bezoekers van de expositie van RAUM der Lusten waren.

BEZOEKERSAANTALLEN RAUM

EVENEMENTEN	2021	2020
EXPOSITIES/INSTALLATIES RAUM der Lusten, LAT, WinterSense	9.950	11.428
EVENTS/OFFLINE Openingen, brommerbios, kinderworkshops, Failed Architecture, etc	6.346	8.878
ONLINE Livestreams: Dirk de Wachter, Instagram Talks, Utrecht in Dialoog	766	4.739
Podcast Ansicht, album Ozan Aydogan, online expositie RAUM der Lusten	10.924	10.669
Totaal aantal bezoekers events, exposities en online	27.986	35.714
OVERIG Verhuur Venster horeca (los van programma)	928 17.150	606 6.370
TOTAAL AANTAL BEZOEKERS TOTAAL AANTAL BEZOEKERS 2020 TOTAAL AANTAL BEZOEKERS 2019 TOTAAL AANTAL BEZOEKERS 2018 TOTAAL AANTAL BEZOEKERS 2017	46.064 42.690 41.655 19.080 10.180	42.690

REFLECTIE OP 2021 GERELATEERD AAN AANWIJZINGEN NOTITIE

De gemeente Utrecht heeft op 23 december 2021 een aanwijzingennotitie voor RAUM neergelegd om de potentie van RAUM richting te geven. Deze notitie komt onder meer voort uit het visitatierapport van de visitatiecommissie in oktober 2021. Deze groep van externe deskundigen heeft de gemeente in 2020 aangesteld om de behaalde resultaten en plannen van RAUM tegen het licht van de Cultuurnota 2021-2024 te houden. RAUM heeft 1 maart 2022 een reflectiedocument neergelegd. Hierin staat opgenomen hoe we de neergelegde doelen uit de aanwijzingennotitie in 2022-2024 willen gaan realiseren, welke stappen daarbij horen en hoe we de vorderingen op de doelen gaan evalueren. Hieronder geven we kort de stand van zaken weer op het moment van dit jaarverslag.

ORGANISATIEONTWIKKELING

Zoals in het reflectiedocument aangegeven hebben we -met de komst van de nieuwe artistiek leider Jesse Jop Jorg- per 1 januari 2022 de nodige competenties in huis gehaald ten aanzien van co-creatie en community building. De kennis en competenties van Jesse en directeur Donica vullen elkaar op dit vlak goed aan. Met designer/ curator Tom Loois en kunstenaar/ programmamaker Dina Ziad zou dit moeten leiden tot het gewenste divers samengestelde team dat nodig is voor goede creative placemaking. Dit gaan we in 2022 verder toetsen. Met het aanstellen van Larissa Koers als adjunct directeur is organisatorische en financiële kracht toegevoegd aan het team met het oog op het binnenhalen van extra gelden.

ARTISTIEKE POSITIONERING EN PROCES

Met het vertrek van Rinke Vreeke midden 2021 is besloten de artistieke ontwikkeling van het programma enigszins on hold te zetten tot de komst van de nieuwe artistiek leider. Dit zodat er voor deze persoon ruimte zou zijn hier eigen invulling aan te geven. In 2021 zijn we wel aan de slag gegaan met het neerleggen van afwegingskaders voor het programma en hebben we een overzicht gemaakt van alle vormen van co-creatie en gemeenschapsontwikkeling die RAUM in de afgelopen jaren heeft toegepast. In januari 2022 is de nieuwe artistiek leider aan het team toegevoegd en hebben we deze vormen van co-creatie naast de kennis van de nieuwe artistiek leider gelegd. Ook worden deze verder getoetst aan die van andere organisaties. Dit doen we in relatie tot de creative placemaking conferentie 'Onze stad ons canvas' die RAUM samen met partners organiseert in 2022. Gelijktijdig zijn we met de komst van Jesse de 'why, how en what' van RAUM opnieuw onder de loep aan het nemen. Hiervoor nemen we de

Kamphuis & Berghuizen
accountants | belastingadviseurs

Stempel voor identificatiedoeleinden.

lessen uit 2021 als basis: het belang van goede publieke ruimtes voor een meer inclusieve stad, de noodzaak van het inzetten van co-creatie voor een gevoel van eigenaarschap vanuit een diversiteit aan gemeenschappen en een open publiek karakter voor een verwelkomend thuisgevoel. Uit onze exposities rijzen daarnaast de vragen hoe we werken zo goed mogelijk kunnen 'exposeren' op het plein, welke 'onderzoeksrol' RAUM kan en wil vervullen voor een meer inclusieve stad en hoe we de kennis die we hierin opdoen maximaal kunnen ontsluiten. Bovendien blijkt wederom het belang van samenwerking in (grootschalige) activiteiten om een diversiteit aan gemeenschappen te betrekken. In het maken van keuzes hierin spelen de heidagen van RAUM een duidelijke rol. De eerste contouren van eventuele aanpassingen in de artistieke visie op basis van bovenstaande zullen neergelegd worden in het activiteitenplan 2023 en verder uitgewerkt worden ten behoeve van het meerjarenplan 2025-2028.

'HIERVOOR NEMEN WE DE LESSEN UIT 2021 ALS BASIS: HET BELANG VAN GOEDE PUBLIEKE RUIMTES VOOR EEN MEER INCLUSIEVE STAD'

FINANCIERINGSMIX

In 2021 is het ons ondanks personele wisselingen en corona gelukt om het percentage van de eigen inkomsten iets te verhogen, echter zijn we hier nog niet tevreden over. Met het aanstellen van Larissa en Jesse lijkt nu, samen met directeur Donica, een constellatie voor de toekomst te ontstaan waarin gedegen gezocht wordt naar vormen van financiering. Donica richt zich op de fondsen en partners, Larissa op de zakelijke markt waaronder de verhuur en tickets. Met Jesse Jop Jorg zien we tevens nieuwe businessmodellen in relatie tot programma ontstaan.

HOSTFUNCTIE

Tijdens een teamdag eind 2021 zijn de eerste ideeën voor uitbreiding van de hostfunctie van RAUM opgehaald. Denk bijvoorbeeld aan de inzet van ons Makershuis als plek voor co-creatie, werken aan het plein met de jongeren op ons terrein en het realiseren van meer semi-permanente installaties voor kinderen realiseren. Met de komst van Jesse zien we dat juist op deze hostfunctie veel focus komt te liggen. We willen het terrein van RAUM en

Kamphuis & Berghuizen
accountants | belastingadviseurs

Stempel voor identificatiedoeleinden.

het Berlijnplein als geheel tot continue verblijfsplek voor een diversiteit aan gemeenschappen ontwikkelen. Dit los van eventuele exposities en programma's met tijdelijke installaties. De eerste plannen hiervoor worden tijdens Stadscamping RAUM getoetst, meegenomen in de programma-ontwikkeling die vanaf najaar/winter zijn beslag moet krijgen en verder uitgewerkt in het activiteitenplan 2023.

DOELGROEPENBELEID

RAUM is begin 2022 ingestapt in de onderzoekspilot van Utrecht Marketing rondom de ontwikkeling van het Utrechtse Culturele Doelgroepenmodel. Om van betekenis te zijn voor specifieke doelgroepen zijn we structureel meer communities aan het betrekken waaronder buurtkinderen, jongeren op het plein en omwonenden. Hiervoor nemen we onder meer de input uit de kinderworkshops tijdens RAUM der Lusten mee als basis en heeft in het najaar van 2021 een co-creatiesessie met omwonenden plaatsgevonden. Voor het ontwikkelen van de conferentie 'Onze stad, ons canvas' hebben we februari 2022 een pre-event georganiseerd met een diversiteit aan culturele en stedelijke professionals. Voor het ontwikkelen van de SOUK Utrecht die in 2022 van start gaat, werken we samen met een diversiteit aan Arabische ondernemers, makers en sleutelpersonen uit Leidsche Rijn en de stad.

PROFILERING VAN RAUM / ONLINE KENNISBANK / TOEKOMSTVISIE

De komst van de nieuwe artistiek leider en de lessen uit 2021 hebben invloed op onze toekomstvisie en hoe we ons verder willen gaan profileren. Dit heeft vervolgens invloed op onze brand story, op de vorm(en) waarin we de kennis die we opdoen willen vastleggen en hoe we die zo goed mogelijk ontsluiten aan bezoekers en een professioneel publiek. Om dit proces de juiste ruimte te geven, wordt de lancering van de website iets uitgesteld. De profilering en daaraan gekoppelde programmering krijgen hun eerste beslag in het najaar van 2022. De eerste contouren zullen verder neergelegd worden in het activiteitenplan 2023 en worden uitgewerkt ten behoeve van het meerjarenplan 2025-2028.

hoogachtend het bestuur van RAUM,
31 mei 2022

Jeroen Messersmaeckers van de Graaff

Angelique Spaninks

Kamphuis & Berghuizen
accountants | belastingadviseurs

Stempel voor identificatiedoeleinden.

STICHTING

RAUM

JAARREKENING

2021

Stichting Raum
Jaarrekening 2021

inhoud

1. Jaarrekening 2021

- Balans per 31 december na resultaatbestemming per 31 december 2021
- Staat van baten en lasten over het boekjaar 2021
- Toelichting algemeen
- Toelichting op de balans per 31 december 2021
- Toelichting op de staat van baten en lasten over het boekjaar 2021
- Activastaat

Overige gegevens:

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Stichting Raum
Jaarrekening 2021

De balans per 31 december 2021 na resultaatbestemming

ACTIVA	2021	2020
1. Vaste Activa	€ 321.494	€ 405.653
2. Vlottende activa	€ 168.276	€ 284.590
3. Liquide middelen	<u>€ 152.754</u>	<u>€ 85.014</u>
Totaal	<u>€ 642.524</u>	<u>€ 775.257</u>

Stichting Raum
Jaarrekening 2021

De balans per 31 december 2021 na resultaatbestemming

PASSIVA	2021	2020
<u>4. Eigen vermogen</u>		
Algemene reserve	€ 104.975	€ 47.263
 5. Bestemmingsreserves / fondsen	€ 275.461	€ 280.000
 6. Langlopende schulden	€ 72.250	€ 124.911
 7. Kortlopende schulden	<u>€ 189.838</u>	<u>€ 323.083</u>
 Totaal	 <u>€ 642.525</u>	 <u>€ 775.257</u>

Stichting Raum
Jaarrekening 2021

jaar 2021

Baten	2021	begroting	2020
8. Opbrengsten	€ 85.801	€ 97.000	€ 45.744
9. Gemeente Utrecht Culturele zaken	€ 1.627.000	€ 1.627.000	€ 1.795.576
10. Fondsen	€ -	€ 160.000	€ 8.405
11. Partnerships	€ 1.626	€ 15.000	€ -
12. Donaties	€ -	€ 30.000	€ -
	€ 1.714.427	€ 1.929.000	€ 1.849.725
Lasten			
13. Personele lasten	€ 319.401	€ 341.780	€ 312.819
14. Programma incl productie	€ 823.193	€ 1.043.590	€ 866.062
15. Communicatie	€ 206.336	€ 191.246	€ 201.560
16. Huisvestingskosten	€ 139.352	€ 107.055	€ 154.458
17. Algemene kosten	€ 83.812	€ 108.785	€ 98.765
18. Afschrijvingskosten	€ 87.795	€ 86.544	€ 86.766
<i>Totale lasten</i>	€ 1.659.890	€ 1.879.000	€ 1.720.430
<i>Saldo uit gewone bedrijfsvoering</i>	€ 54.537	€ 50.000	€ 129.295
19. Rentebaten en soortgelijke kosten			
Rentebaten en -lasten	€ 1.364	€ -	€ 1.082
	€ 1.364	€ -	€ 1.082
Exploitatieresultaat	€ 53.173	€ 50.000	€ 128.213
Te verdelen resultaat	€ 53.173	€ 50.000	€ 128.213
Naar Algemene Reserve	€ 57.712	€ 50.000	€ 638
Naar bestemmingsfonds Gemeente Utrecht, Uitvoering meerjarenplan 2021-2024	€ 25.461	€ -	€ -
Van bestemmingsfonds exploitatie en continuïteit Raum	€ -55.000	€ -	€ -
Naar bestemmingsreserve afschrijvingskosten	€ -	€ -	€ -97.425
Naar bestemmingsfonds nieuwbouw	€ 25.000	€ -	€ 125.000
Naar Bestemmingsfonds opleveren terrein	€ -	€ -	€ 100.000
Saldo	€ 53.173	€ 50.000	€ 128.213

Stichting Raum
Jaarrekening 2021

1.3 toelichting algemeen

Algemeen:

Stichting Raum is op 28 maart 2017 opgericht.

Stichting Raum is een dienstverlening voor uitvoerende kunst.

Het stimuleren en faciliteren van projecten op het snijvlak van kunst, technologie, en design, het organiseren van culturele en kunstzinnige evenementen.

KvK Nummer 68440006.

Bestuur:

Het bestuur van Stichting Raum bestaat uit:

Voorzitter J.C. Messemaeckers van de Graaff

Secretaris A. Spaninks

Penningmeester S. Viegers

Het bestuur verricht haar werkzaamheden onbezoldigd

Personeel:

De stichting heeft in het verslagjaar geen personen in dienst gehad.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ640 organisaties zonder winststreven uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de historische kosten en kostprijzen.

Algemeen

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Toelichtingen op posten in de balans en functionele jaarrekening zijn in de jaarrekening genummerd.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het vorig jaar.

De vergelijkende cijfers van het vorige boekjaar zijn, om het inzicht te vergroten, qua rubricering aangepast aan de indeling van de begroting en realisatie van het huidige boekjaar.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Materiële vaste activa aangeschaft gedurende het boekjaar worden naar tijdsgelang afgeschreven

Kamphuis & Berghuizen
accountants | belastingadviseurs

Stempel voor identificatiedoeleinden.

Stichting Raum
Jaarrekening 2021

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Vorderingen, schulden, overlopende activa en passiva

De vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en depositio's met een looptijd korter dan twaalf maanden.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar.

De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd. Verliezen worden verantwoord in het jaar waarin zij voorzienbaar zijn.

Opbrengsten en bijdragen

Opbrengsten (uit de levering van diensten) geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Subsidies, niet zijnde investeringssubsidies, worden in het resultaat verantwoord zodra het waarschijnlijk is dat de desbetreffende subsidies zullen worden ontvangen en voorzover de daarmee samenhangende bestedingen zijn verricht.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Lonen, salarissen en sociale lasten en pensioenen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de exploitatierekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief.

Rentebaten en -lasten

Rentebaten en -lasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Stichting Raum
Jaarrekening 2021

Toelichting op de balans per 31 december 2021

ACTIVA	2021	2020
1. Materiële vaste activa		
Makersgebouw		
Investerings	€ 305.454	€ 249.156
Afschrijvingen (50% en 20%)	€ 249.615-	€ 248.498-
Boekwaarde 31 december	€ 55.836	€ 659
Paviljoen		
Investerings	€ 342.574	€ 342.574
Afschrijvingen (20%)	€ 248.581-	€ 180.066-
Boekwaarde 31 december	€ 93.992	€ 162.507
Inventaris Paviljoen		
Investerings	€ 90.676	€ 90.676
Afschrijvingen (20%)	€ 50.356-	€ 32.221-
Boekwaarde 31 december	€ 40.320	€ 58.455
Inrichting terrein		
Investerings	€ 261.536	€ 261.536
Afschrijvingen (20%)	€ 131.490-	€ 79.183-
Boekwaarde 31 december	€ 130.046	€ 182.353
Overige activa		
Investerings	€ 1.901	€ 1.901
Afschrijvingen (20%)	€ 602-	€ 222-
Boekwaarde 31 december	€ 1.299	€ 1.679
Totaal materiële activa	€ 321.494	€ 405.653
2. Vlottende activa		
Vorderingen		
Debiteuren	€ 14.285	€ 11.486
Omzetbelasting	€ 35.236	€ 105.844
Vooruitbetaalde bedragen	€ 37.303	€ 6.961
Overlopende activa	€ 2.600	€ 2.600
	€ 89.426	€ 126.890

Stichting Raum
Jaarrekening 2021

Toelichting op de balans per 31 december 2021	2021	2020
--	-------------	-------------

Te ontvangen opdrachtverstrekking Gemeente
Gemeente Utrecht

€	78.850	€	157.700
€	78.850	€	157.700

3. Liquide middelen

Triodos NL25TRIO0338581677

€	127.735	€	60.666
---	---------	---	--------

Creditcard

€	25.020	€	24.348
---	--------	---	--------

Totaal liquide middelen

€	152.754	€	85.014
---	----------------	---	---------------

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting

Stichting Raum
Jaarrekening 2021

Toelichting op de balans per 31 december 2021

PASSIVA	2021	2020
Eigen vermogen		
4. Algemene Reserve		
Stand per 1 januari	€ 47.263	€ 46.625
Resultaatbestemming	€ 57.712	€ 638
Stand per 31 december	€ 104.975	€ 47.263

5. Bestemmingsfondsen en bestemmingsreserves

Bestemmingsfonds Gemeente Utrecht, Uitvoering meerjarenplan 2021-2024.

Stand per 1 januari	€ -	€ -
Resultaatbestemming	€ 25.461	€ -
Stand per 31 december	€ 25.461	€ -

Het bestemmingsfonds dient ter instandhouding van de Stichting RAUM en financiering van projecten in de periode 2021-2024.

Bestemmingsfonds exploitatie en continuïteit Raum

Stand per 1 januari	€ 55.000	€ 55.000
Onttrekking dotatie	€ -55.000	€ -
Stand per 31 december	€ -	€ 55.000

Het bestemmingsfonds exploitatie en continuïteit RAUM wordt vervangen door het bestemmingsfonds Gemeente Utrecht, uitvoering meerjarenplan 2021-2024.

Bestemmingsreserve afschrijvingen

Stand per 1 januari	€ -	€ 97.425
Resultaatbestemming	€ -	€ -97.425
Stand per 31 december	€ -	€ -

De bestemmingsreserve komt te vervallen per 31-12-2020 omdat Gemeente Utrecht de opdracht aan Stichting RAUM verlengd heeft tot ultimo 2024, Op dat moment zijn de activa waarvoor gereserveerd was afgeschreven.

Stichting Raum
Jaarrekening 2021

Toelichting op de balans per 31 december 2021	2021	2020
---	------	------

Bestemmingsfonds nieuwbouw

Stand per 1 januari	€ 125.000	€ -
Resultaatbestemming	€ 25.000	€ 125.000
Stand per 31 december	€ 150.000	€ 125.000

De Gemeente Utrecht en Stichting RAUM hebben in goed overleg het Ontwikkeldkader Berlijnplein opgesteld, waarbij wordt uitgegaan van een gebouwde voorziening met buitenruimte ten behoeve van de culturele activiteiten waarbij Stichting RAUM de beoogde huurder is. Tijdens het proces zullen de Gemeente Utrecht en Stichting RAUM nadere afspraken maken over de demarcatie tussen casco en inbouwpakket / inrichting en het beoogde opleveringsniveau van de culturele voorziening. vooruitlopend op de nieuwbouw wordt een bestemmingsfonds gevormd voor de aan stichting RAUM toebedeelde kosten.

Bestemmingsfonds opleveren terrein

Stand per 1 januari	€ 100.000	€ -
Resultaatbestemming	€ -	€ 100.000
Stand per 31 december	€ 100.000	€ 100.000

Stand bestemmingsbestemming per 31 december	€ 275.461	€ 280.000
---	-----------	-----------

Stichting RAUM heeft op het Berlijnplein diverse tijdelijk accommodaties gebouwd. Deze moeten weer afgebroken en verwijderd worden alvorens de bouwplannen van Gemeente Utrecht uitgevoerd kunnen worden. Ook het terrein moet leeg en schoon opgeleverd worden. De kosten zullen, voor zover mogelijk, voldaan worden uit het bestemmingsfonds opleveren terrein.

Stichting Raum
Jaarrekening 2021

Toelichting op de balans per 31 december 2021	2021	2020
---	------	------

6. Langlopende schulden

Investeringssubsidie		
Stand per 1 januari	€ 124.911	€ 177.572
Bij: Investeringsbedragen	€ -	€ -
Af: vrijval boekjaar	€ -52.661	€ -52.661
Stand per 31 december	<u>€ 72.250</u>	<u>€ 124.911</u>

Het betreft door de Stichting ontvangen investeringssubsidies. Deze subsidies zijn als egalisatiereserve opgenomen. De egalisatiereserve valt vrij naar rato van de afschrijvingen op de gesubsidieerde subsidies. Voor een specificatie wordt verwezen naar de bijlage materiële vaste activa.

7. Kortlopende schulden

Crediteuren	€ 133.712	€ 92.860
Vooruit gefactureerde omzet Gemeente Utrecht	€ -	€ 50.000
Reserveringen	€ -	€ 69.665
Te betalen kosten	€ 56.126	€ 110.558
totaal kortlopende schulden	<u>€ 189.838</u>	<u>€ 323.083</u>

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen:

Voor 2021 t/m 2024 is er een opdracht van de Gemeente Utrecht.

Voor 2022 is er een bedrag van € 1.577.000 beschikbaar gesteld.

Stichting Raum
Jaarrekening 2021

Toelichting op de Staat van baten en lasten over boekjaar 2021

8. Baten	2021	Begroot	2020
Inkomsten Markt, workshops	€ -	€ 10.000	€ -
Tickets / verkoop Expo	€ 2.836	€ 10.000	€ 1.506
Verhuur extern / commercieel	€ 53.918	€ 25.000	€ 20.562
Verhuur horeca	€ 23.625	€ 27.000	€ 21.000
Diversen	€ 5.422	€ 25.000	€ 2.675
Totaal opbrengsten	€ 85.801	€ 97.000	€ 45.744

9. Opdrachten

Gemeente Utrecht Culturele Zaken	€ 1.577.000	€ 1.577.000	€ 1.555.576
Vooruitgefactureerd	€ 50.000	€ 50.000	€ 240.000
Totaal Opdrachten	€ 1.627.000	€ 1.627.000	€ 1.795.576

10. Fondsen

Diverse Kunst / design	€ -	€ 100.000	€ -
Diverse participatie	€ -	€ 30.000	€ -
Erfgoed / educatie	€ -	€ 5.000	€ -
Diversen	€ -	€ 25.000	€ 8.405
	€ -	€ 160.000	€ 8.405

11. Partnerships

Op programma	€ 1.626	€ 15.000	€ -
	€ 1.626	€ 15.000	€ -

12. Donaties

RAUM Bizz	€ -	€ 30.000	€ -
	€ -	€ 30.000	€ -

Totaal baten	€ 1.714.427	€ 1.929.000	€ 1.849.725
---------------------	--------------------	--------------------	--------------------

Stichting Raum
Jaarrekening 2021

Toelichting op de Staat van baten en lasten over boekjaar 2021

	2021	Begroot	2020
Organisatiekosten			
13. Personele lasten			
Directie	€ 102.401	€ 114.540	€ 96.674
Programma	€ 52.760	€ 69.920	€ 35.239
Communicatie	€ 71.464	€ 66.240	€ 76.408
Productie	€ 55.204	€ 52.440	€ 42.132
Beheer	€ 36.340	€ 38.640	€ 39.203
Educatie / vrijwilligers	€ -	€ -	€ 151
Fondsenwerving	€ -	€ -	€ 13.680
Advieskosten	€ 1.233	€ -	€ 9.333
	€ 319.401	€ 341.780	€ 312.819
14. Programma incl productie			
Stadsonderzoek	€ 514.766	€ 593.990	€ 75.555
Burenprogramma	€ 85.310	€ 168.780	€ 261.446
Publieksmagneten	€ 139.208	€ 192.700	€ 514.341
Raum Communities	€ 22.036	€ 53.400	€ -
Development	€ -	€ 20.000	€ -
Verhuur	€ 61.873	€ 14.720	€ 14.720
	€ 823.193	€ 1.043.590	€ 866.062
15. Communicatie			
Identiteit	€ 17.110	€ 33.000	€ 26.815
Content marketing	€ 43.509	€ 39.075	€ 76.988
Direct marketing	€ 47.824	€ 25.113	€ 35.946
Reclame	€ 82.258	€ 74.750	€ 39.564
PR	€ 15.635	€ 9.308	€ 22.247
Creative placemaking	€ -	€ 10.000	€ -
	€ 206.336	€ 191.246	€ 201.560

Stichting Raum
Jaarrekening 2021

Toelichting op de Staat van baten en lasten over boekjaar 2021

	2021	Begroot	2020
16. Huisvestingskosten			
Inrichting	€ 9.643	€ 8.000	€ 13.255
Onderhoud expo	€ 4.809	€ 5.000	€ 9.088
Onderhoud buitenplein	€ 8.842	€ 10.000	€ 19.398
Onderhoud gebouw buiten	€ 12.342	€ 5.000	€ -
Onderhoud gebouw binnen	€ 6.583	€ 5.000	€ 24.333
Onderhoud gebouw installaties	€ -		€ 10.997
Schoonmaak	€ 12.956	€ 10.000	€ 11.130
Verzekering	€ 1.362	€ 5.000	€ 15.052
Gas/licht/water	€ -		€ 364
Beveiliging	€ 1.122	€ 11.250	€ 986
Gebruik grond & opstal	€ 20.388	€ 20.000	€ 20.165
Huur ruimtes	€ 9.372	€ 7.805	€ 29.690
Advieskosten	€ 51.933	€ 20.000	€ -
	€ 139.352	€ 107.055	€ 154.458

De begroting mbt investering ligt hoger dan de werkelijke kosten, door de investeringssubsidie lopen deze kosten via de balans.

17. Algemene kosten

Kantoorkosten	€ 15.734	€ 15.000	€ 16.652
Representatie	€ 4.167	€ 1.500	€ 3.612
Cateringkosten	€ 1.066	€ 3.500	€ 12.206
Administratie	€ 28.471	€ 21.240	€ 24.952
Bestuurskosten	€ 11.948	€ 8.000	€ 12.254
Organisatiekosten	€ 22.426	€ 7.950	€ 26.147
Onvoorzien	€ -	€ 51.595	€ 2.946
<i>Totaal algemene kosten</i>	€ 83.812	€ 108.785	€ 98.765

Stichting Raum
Jaarrekening 2021

Toelichting op de Staat van baten en lasten over boekjaar 2021

	2021	Begroot	2020
18. Afschrijvingskosten			
Afschrijving inventaris	€ 1.118		€ 248
Afschrijving paviljoen	€ 68.515		€ 68.515
Vrijval investeringssubsidie paviljoen	€ -52.661		€ -52.661
Afschrijving inventaris paviljoen	€ 18.135		€ 18.135
Afschrijving inrichting terrein	€ 52.307		€ 52.307
Afschrijving overige activa	€ 380		€ 222
	€ 87.795	€ 86.544	€ 86.766
Totale lasten	€ 1.659.890	€ 1.879.000	€ 1.720.430
19. Rentebaten en soortgelijke kosten			
Rentebaten en -lasten	€ 1.364	€ -	€ 1.082
	€ 1.364	€ -	€ 1.082
Exploitatieresultaat	€ 53.173	€ 50.000	€ 128.213

Stichting Raum

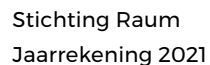
Jaarrekening 2021

Datum	Bedrag		%	aanschaf- waarde	afschrij- ving	afschrijving t/m 2020	Afschrijving 2021	Afschrijving t/m 2021	Boekwaarde 311221
Investering makersgebouw + inventaris									
1-05-2017	WoodTeq / 10% facturatie bij opdracht, tekenwerk (7110)	11.475	11.475	50%		11.475	0	11.475	0
1-05-2017	WoodTeq / 20% factuatie bij indienen tekenwerk (7110)	22.950	22.950	50%		22.950	0	22.950	0
10-05-2017	Eco Save BV / toiletinstallatie (7120)	5.930	5.930	50%		5.930	0	5.930	0
15-05-2017	WoodTeq / 20 % start productie (7110)	22.950	22.950	50%		22.950	0	22.950	0
15-05-2017	WoodTeq 20% facturatie bij start productie (7110)	22.950	22.950	50%		22.950	0	22.950	0
17-05-2017	Stegeman installatie/ termijn 1 (7120)	11.736	11.736	50%		11.736	0	11.736	0
18-05-2017	Gemeente Utrecht / leges VTH 3 * 7180	5.572	5.572	50%		5.572	0	5.572	0
29-05-2017	Carl Stahl / project	5.050	5.050	50%		5.050	0	5.050	0
31-05-2017	De Dakdokters / aanbetalng 10%	600	600	50%		600	0	600	0
6-06-2017	Stegeman installatie / termijn 2 (7120)	11.736	11.736	50%		11.736	0	11.736	0
8-06-2017	WoodTeq / 20% facturatie levering logiesverblijf (7110)	22.950	22.950	50%		22.950	0	22.950	0
8-06-2017	Blind Interieur / interieurswerzh (7110)	3.031	3.031	50%		3.031	0	3.031	0
12-06-2017	De Dakdokters / termijn 2 start bouw 220617	3.600	3.600	50%		3.600	0	3.600	0
22-06-2017	Stegeman installatie/ 3e termijn (7120)	11.736	11.736	50%		11.736	0	11.736	0
22-06-2017	WoodTeq / deur bij trap en trap bij toiletten (7120)	1.600	1.600	50%		1.600	0	1.600	0
26-06-2017	WoodTeq / 5% gereed bij montage (7110)	5.738	5.738	50%		5.738	0	5.738	0
30-06-2017	The Bart Smit Company / productie Raum 2017 7150	479	479	50%		479	0	479	0
30-06-2017	De Dakdokters / extra bigbag substraat termijn 3	150	150	50%		150	0	150	0
30-06-2017	De Dakdokters / extra bigbag substraat termijn 3	1.800	1.800	50%		1.800	0	1.800	0
30-06-2017	State of Flux op juiste plek zetten met Donica 7170	3.500	3.500	50%		3.500	0	3.500	0
30-06-2017	State of Flux op juiste plek zetten met Donica 7140	13.874	13.874	50%		13.874	0	13.874	0
30-06-2017	State of Flux op juiste plek zetten met Donica 7150	500	500	50%		500	0	500	0
2-07-2017	Woon Pioniers / deel 5 tm 7 (7150)	3.900	3.900	50%		3.900	0	3.900	0
2-07-2017	Woon Pioniers / bijkomende kst 7150	218	218	50%		218	0	218	0
3-07-2017	WoodTeq / 5% bij oplevering (7110)	5.738	5.738	50%		5.738	0	5.738	-1
3-07-2017	Blind Interieur / arbeid prefaceren meubelstukken (7130)	4.950	4.950	50%		4.950	0	4.950	0
4-07-2017	Wolf Aartsen Enterprises / ondersteuning prod Raum 29+30061	428	428	50%		428	0	428	0
31-07-2017	Stegeman / 2 buitenkranen (7120)	556	556	50%		556	0	556	0
2-08-2017	Liberte (Tiny Houses) (50% aanbetalng) (7150 0	975	975	50%		975	0	975	0
4-08-2017	Jan Pieter Wanproducties / raliseren werkplaats (7190)	17.120	17.120	50%		17.120	0	17.120	0
17-08-2017	Liberte/ 50% restbetaling + meerwerk (7130)	1.195	1.195	50%		1.195	0	1.195	0
31-08-2017	Stegeman/ elektra uitbreiding (7130)	4.278	4.278	50%		4.278	0	4.278	0
14-09-2017	Van Wijk Nieuwegein / div werkzh Raum makersdorp (7190)	3.756	3.756	50%		3.756	0	3.756	0
25-09-2017	Dorrestijn Buiteninrichting / meterkast/groepenkast (7190)	865	865	50%		865	0	865	0
06-11-2017	De Vlaggenproducent / vlaggenmast 12 st (7170)	4.765	4.765	50%		4.765	0	4.765	0
3-12-2017	Dok / Chris van de Berg / div displays 10* klein en 10 * groot (71	5.450	5.450	50%		5.450	0	5.450	0
7-12-2017	De Reclamemakers / Leveren Event en promotie 1 * bord (7170	1.685	1.685	50%		1.685	0	1.685	0
8-12-2017	Studio Emiel Remmelts / klaptafels Makershuis (7130)	676	676	50%		676	0	676	0
12-12-2017	Dok / Chris van de Berg / montage en plaatsing displays (7170)	960	960	50%		960	0	960	0
14-12-2017	Epoxywinkel.nl / vloercoating dhz (7130)	497	497	50%		497	0	497	0
22-08-2018	Smile Licht en Geluid / 2 * Samsung TV scherm (7645)	1.238	1.238	20%		579	248	827	411
06-07-2021	Media Markt / HP + hdmi kabel, monitorarm, webcam, usb C to l	560	560	20%		0	56	56	504
5-10-2021	Isero / toolkit 3 machines Bosch ed	530	530	20%		0	26	26	503
11-11-2021	AV Flavour / installatie architectuur verlichting div kunstobjecten	31.528	31.528	20%		0	788	788	30.740
28-12-2021	Dresser Creative Productions / decor Ongelijke stad	10.600	10.600	20%		0	0	0	10.600
28-12-2021	Dresser Creative Productions / vloer en schildenwerk kantoor	13.080	13.080	20%		0	0	0	13.080
		305.454	305.454			248.498	1.118	249.616	55.838

Stichting Raum
Jaarrekening 2021

Datum	Bedrag		% aanschaf- afschrij- waarde ving	afschrijving t/m 2020	Afschrijving 2021	Afschrijving t/m 2021	Boekwaarde 311221
Investering Paviljoen 2018							
9-02-2018 Overtreders W / conceptontwikk paviljoen tbv ontmoetingsruimte	3.400		3.400 20%	1.983	680	2.663	737
6-03-2018 Overtreders W / schetsontwerp + DO ontmoetingsruimte + def o	17.000		17.000 20%	9.633	3.400	13.033	3.967
13-03-2018 C18.39 Van Wijk Nieuwegein / offerte fundering	28.900		28.900 20%	16.136	5.780	21.916	6.984
23-03-2018 C18.35 / Dok bouw Paviljoen	188.616		188.616 20%	103.738	37.723	141.461	47.155
26-04-2018 Hartog / aanbrengen water - en elektra voorziening paviljoen	4.078		4.078 20%	2.176	816	2.992	1.086
14-08-2018 Overtreders W / 50% projectmanag Raumpaviljoen (7635	5.650		5.650 20%	2.684	1.130	3.814	1.836
16-08-2018 C18.39 Dok / meerwerk paviljoen	52.120		52.120 20%	24.757	10.424	35.181	16.939
2-10-2018 C18.54 Studio Eco / ventatiesysteem offerte 2018-0040	6.200		6.200 20%	2.790	1.240	4.030	2.170
9-10-2018 Dok / Chris van de Berg / extra voorziening keuken vloer, rvs wa	1.590		1.590 20%	1.034	318	1.352	238
9-10-2018 C18.37 Studio Eco / offerte 2018-0042 verwarmings en koelings	18.965		18.965 20%	12.322	3.793	16.115	2.850
9-10-2018 C18.38 Studio Eco / offerte 2018-0043 zonnepanelen	6.869		6.869 20%	4.465	1.374	5.839	1.030
28-11-2018 Overtreders W / eindafr paviljoen	5.000		5.000 20%	3.083	1.000	4.083	917
7-12-2018 C18.45 Studio Eco / offerte 2018-0050 Elga Hybride warmtepom	4.185		4.185 20%	2.581	837	3.418	767
	342.574		342.574	187.382	68.515	255.897	86.677
Inventaris Paviljoen 2018							
12-10-2018 C18.41 huusen inbraaksignaleinstallatie	3.978		3.978 20%	1.758	796	2.554	1.424
19-10-2018 C18.40 / Huusen elektro / offerte inbraakinstallatie extra apparat	2.956		2.956 20%	1.305	591	1.896	1.060
27-11-2018 C18.49 Beuk / geurfilterkast	7.175		7.175 20%	2.990	1.435	4.425	2.750
02-04-2019 Textec-/ gordijn	5.542		5.542 20%	1.939	1.108	3.047	2.495
08-02-2019 C19.01 Goede Vrijdag / interieurontwerp st Raum	66.825		66.825 20%	23.389	13.365	36.754	30.071
20-12-2019 HCS Interactief B.V./ LG Led monitor + toebehoren	4.200		4.200 20%	840	840	1.680	2.520
	90.676		90.676	32.221	18.135	50.356	40.320

STICHTING RAUM

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant
Afgegeven ten behoeve van de gemeente Utrecht

Aan: het bestuur van Stichting Raum

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2021 van Stichting Raum te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Raum op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met het Verantwoordingprotocol Subsidies gemeente Utrecht;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en het Verantwoordingprotocol Subsidies gemeente Utrecht.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1) de balans per 31 december 2021;
- 2) de staat van baten en lasten over 2021; en
- 3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse Controlestandaarden vallen en het Accountantsprotocol Subsidies gemeente Utrecht. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Raum zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Utrechtseweg 51
1213 TL Hilversum
T 035 623 98 19

Jan Willem Brouwersstraat 16-1
1071 LJ Amsterdam
T 020 379 26 00

BTW NL8175.87.822.B.01
KVK 32053904
BANK NL19 RABO 0114 1665 79
www.kamphuisberghuizen.nl

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiele afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en het Verantwoordingprotocol Subsidies gemeente Utrecht is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiele afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en het Verantwoordingprotocol Subsidies gemeente Utrecht.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en het Verantwoordingprotocol Subsidies gemeente Utrecht. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en het Verantwoordingprotocol Subsidies gemeente Utrecht.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiele fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Hilversum, 1 juni 2022

KAMPHUIS & BERGHUIZEN
Accountants/Belastingadviseurs

w.g.

T. Wagenaar AA

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Accountantsprotocol Subsidies gemeente Utrecht, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Kampvaart & Bergswaai
recreëren | beleefgebieden

Stempel voor identificatiedoeleinden.